

Notat

Kontoret for Indkvarteringsvilkår

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Udlændingestyrelsen

Dato: 26. august 2020
Revideret
den 8. september 2020

Revideret redegørelse om spørgsmål om hændelse i Salto-systemet i perioden 9.-11. marts 2020

1. Indledning

Udlændingestyrelsen har nu foretaget en nærmere undersøgelse af en hændelse i Salto-systemet i perioden 9.-11. marts 2020, da der er rejst spørgsmål om validiteten af oplysningerne i Salto-loggen i denne periode.

Dette notat har således til formål at belyse problemstillingen om validiteten af oplysningerne i Salto-loggen hidrørende fra den elektroniske adgangskontrol i Udrejsecenter Kærshovedgård i perioden 9.-11. marts 2020, samt opfølgning på, hvad der er konstateret, og hvordan der vil ske opfølgning i den forbindelse.

For så vidt angår den tekniske beskrivelse af selve Salto-systemet og systemets anvendelse henvises der til den reviderede redegørelse af den 16. september 2020.

2. Hændelse i Salto-systemet i perioden 9.-11. marts 2020

I perioden frem til den 1. august 2020, hvor ansvaret for anmeldelse af manglende overholdelse af opholdspligten mv. overgik til Hjemrejsestyrelsen, trak Udlændingestyrelsen hver 14. dag to lister i TaliUS over de udlændinge, der ikke har opfyldt deres opholds- og/eller underretningspligt i henholdsvis Udrejsecenter Kærshovedgård og Udrejsecenter Sjælsmark. Listerne omfatter de 14 forudgående dage fra, at listerne trækkes. På baggrund af disse oplysninger sammenholdt med sagens øvrige oplysninger, anmeldte Udlændingestyrelsen den 16. marts 2020 bl.a. en konkret udlænding i Udrejsecenter Kærshovedgård for ikke at have overholdt sin opholds- og underretningspligt i perioden 9.-11. marts 2020.

Justitsministeriet har den 11. august 2020 informeret Udlændinge- og Integrationsministeriet om, at en efterfølgende efterforskning hos Midt- og Vestjyllands Politi har vist, at udlændingen formentlig var til stede på udrejsecentret i den respektive periode. Tilstedeværelsen er bl.a. dokumenteret gennem data fra den udvidede Salto-logfil, der viser, at udlændingen er registreret i forbindelse med at have benyttet sig af de interne hegn og meldepligtstanderne på udrejsecentret den 10. og 11. marts 2020. Det bemærkes, at ansvaret for meldepligtssager forud for den 1. august 2020 henhørte under Rigspolitiet.

Den 12. august 2020 påbegyndte Udlændingestyrelsen en undersøgelse af, om og i givet fald hvori en eventuel fejl med oplysningerne i Salto-loggen i perioden 9.-11. marts 2020 kunne være opstået. I den forbindelse blev der iværksat høringer af Sanistål, Actas, Holstebro Låseteknik, Kriminalforsorgen på Udrejsecenter

Kærshovedgård og Kriminalforsorgen på Udrejsecenter Sjælsmark om, hvorvidt de havde haft kendskab til et eventuelt nedbrud mv. på Salto-løsningen i perioden 9.-11. marts 2020, der vil kunne have påvirket oplysningerne i Salto-loggen i TaliUS. Samtlige parter har meldt tilbage til Udlændingestyrelsen, at de ikke har haft kendskab til et eventuelt udfald, nedbrud mv. på Salto-løsningen i den respektive periode.

Udlændingestyrelsen har i forbindelse med undersøgelsen modtaget bidrag fra Koncern IT og Statens IT. Parterne har bidraget med en teknisk gennemgang af Salto-løsningen i perioden 9.-11. marts 2020 for nærmere at kunne redegøre for eventuelle fejl på Salto-systemet.

I forbindelse med undersøgelsen har Udlændingestyrelsen også anmodet om Hjemrejsestyrelsens bistand, herunder til at gennemgå den konkrete sag med henblik på at fastslå, hvorvidt den pågældende udlænding burde have været anmeldt for manglende overholdelse af sine pligter i perioden 9.-11. marts 2020 samt til at undersøge, hvor en eventuel fejl i perioden kunne foreligge.

2.1. Undersøgelsens resultat for så vidt angår hændelse i perioden 9.-11. marts 2020

2.1.1. Resultat af Koncern IT's og Statens IT's tekniske gennemgang

Koncern IT har med bidrag fra Statens IT den 17. august 2020 oplyst, at der ikke er indikationer på mulige fejlkilder på Salto-applikationen, der kan have påvirket registreringer fra den elektroniske adgangskontrol i Udrejsecenter Kærshovedgård i perioden 9.-11. marts 2020.

Koncern IT har i den respektive periode modtaget 57 fejlmeldinger, men ingen af disse er relateret til Salto-låsesystemet. Ved gennemgang af de 57 sager har Koncern IT heller ikke fundet noget, der tyder på, at fejlene relaterer sig til systemer, der kunne have påvirket Salto.

Koncern IT har i forbindelse med undersøgelsen fået genskabt en gammel version af Salto-applikationsserveren for at kunne gennemgå gamle Salto-logs for perioden 9.-11. marts 2020. På baggrund af denne gennemgang har Koncern IT kunnet konstatere, at der ikke er nogen fejl, der indikerer, at Salto-serveren har været utilgængelig, genstartet eller lignende, der kan have haft indvirkning på funktionaliteten i Salto-applikationen i den respektive periode.

Koncern IT har imidlertid identificeret en fejl på én af to QlikView-servere. Data fra TaliUS-applikationen, der bl.a. danner baggrund for Udlændingestyrelsens (nu Hjemrejsestyrelsens) anmeldelsessager, er udviklet på en QlikView-plattform. Da det er Udlændingestyrelsen, der selv driver og udvikler TaliUS-løsningen, har styrelsen undersøgt, om funktionaliteten i QlikView har fungeret efter hensigten i perioden 9.-11. marts 2020. Undersøgelsen har påvist en fejl på den af de to QlikView-servere. Der er tale om en udviklingsserver, som udelukkende bliver brugt til udvikling og test. Udviklingsserveren fremstiller ikke data til brug for medarbejderne i styrelsen, herunder ikke data til TaliUS-løsningen. Udlændingestyrelsen anser derfor ikke fejlen på QlikView-serveren som en mulig fejlkilde.

Statens IT har foretaget en undersøgelse af, om der har været aktiviteter på Statens IT's miljø, der kan have påvirket Udlændinge- og Integrationsministeriets systemer i perioden 9. marts 2020 kl. 00:00 til og med den 11. marts 2020 kl. 24:00. Statens IT har i den respektive periode modtaget 91 fejlmeldinger, der kan have påvirket ministeriets systemer, men ingen af fejlmeldingerne angår Salto eller infrastruktursager i Udrejsecenter Kærshovedgård eller Udrejsecenter Sjælsmark.

2.1.2. Bidrag fra Hjemrejsestyrelsen

Hjemrejsestyrelsen har den 20. august 2020 oplyst, at styrelsen har undersøgt den konkrete sag, hvor Udlændingestyrelsen den 16. marts 2020 bl.a. har anmeldt en konkret udlænding i Udrejsecenter Kærshovedgård for ikke at have overholdt sin opholds- og underretningspligt i perioden 9.-11. marts 2020.

Ifølge oplysninger fra Indkvarterings- og Ydelsesberegningssystemet (IBS) blev udlændingen løsladt den 9. marts 2020. Samme dag blev personen indkvarteret i Udrejsecenter Kærshovedgård. Disse oplysninger stemmer overens med oplysningerne i rådata-filen for perioden, hvoraf fremgår, at udlændingen første gang læste sig ind på Udrejsecenter Kærshovedgård den 9. marts 2020 kl. 14:27 (førstegangslæser). Samme dag forlod personen udrejsecentret kl. 16:17:04 (via Karrusel UD) og kl. 16:17:22 (via Karrusel UD 2).

Oplysninger fra rådata-filen for perioden viser videre, at udlændingen ikke den 9., 10. eller 11. marts 2020 er kommet retur til Udrejsecenter Kærshovedgård, idet der ikke er registreret en "ind" (indgang). Oplysninger i rådata-filen viser imidlertid, at personen flere gange har meldt sig ved meldepligtsstanderne på udrejsecentret den 10. og 11. marts 2020. Da meldepligtsstanderne i Udrejsecenter Kærshovedgård befinder sig inde på selve centret, er der således en formodning for, at udlændingen, efter at han gik ud den 9. marts 2020 om eftermiddagen, efterfølgende er kommet ind på centret igen, uden at dette hverken fremgår af den Salto-log i TaliUS, som anvendes i forbindelse med anmeldelse for overtrædelse af pligterne, eller af rådata-filen, der er den data, som endnu ikke er filtreret via TaliUS.

Hjemrejsestyrelsen har i forbindelse med deres undersøgelse anmodet Udrejsecenter Kærshovedgård om at fremsende deres hændelseslog fra selve Salto-systemet. Det er alene Kriminalforsorgen i Udrejsecenter Kærshovedgård, der har adgang til denne log. Loggen viser, at den pågældende udlænding den 9. marts 2020 kl. 19:15:36 har anvendt den boks, som opdaterer beboernes nøglekort (adgangskort). Opdateringsboksen befinder sig inde på selve centret, hvorfor det må konkluderes, at den pågældende efter udgangen den 9. marts 2020 kl. 16:17:22 er kommet ind på centret på et tidspunkt samme dag inden kl. 19:15:36.

Denne indgang er ikke registreret i hverken den Salto-log i TaliUS, som anvendes i forbindelse med anmeldelse for overtrædelse af pligterne eller af rådata-filen, hvorfor det er nærliggende at konkludere, at årsagen til den manglende registrering kan findes i udlændingens brug af adgangskontrolsystemet i sin helhed, herunder også den manuelle kontrol. Det er derfor ikke muligt at se, hvordan personen er kommet ind på centret igen den 9. marts 2020. Hjemrejsestyrelsen vurderer på den baggrund, at der er en vis formodning for, at den pågældende udlænding ikke er gået ind på centret korrekt den 9. marts 2020, og at der således ikke er tale om, at Salto-systemet som sådan har fejlet. Det fremgår af oplysninger fra Salto-loggen i TaliUS, at den pågældende udlænding på anmeldelsestidspunktet har været uden for centret i perioden 9.-11. marts 2020. Anmeldelse af udlændingen for manglende overholdelse af sine pligter i perioden er alene foretaget på baggrund af disse oplysninger. I forbindelse med behandlingen af en anmeldelsessag tjekker sagsbehandleren efter praksis kun oplysningerne i rådata-filen i de tilfælde, hvor der bl.a. fremgår en "fejlkobling" i Salto-loggen. Da Saltologgen på anmeldelsestidspunktet så helt "normal" ud, dvs. ikke viste nogen "fejlkobling", blev den pågældende udlænding anmeldt for manglende overholdelse af sine pligter i perioden 9.-11. marts 2020, uden at oplysninger fra Salto-loggen for perioden blev sammenholdt med oplysningerne i rådata-filen.

På baggrund af de nu foreliggende oplysninger i den konkrete sag finder Hjemrejsestyrelsen ikke, at den pågældende udlænding skulle have været politianmeldt for at have overtrådt sin opholds- og underretningsspligten i perioden 9.-11. marts 2020. Anmeldelsen er derfor trukket tilbage.

3. Konklusion og opfølgning

Under henvisning til de foretagne høringer af leverandørerne, udrejsecentrene, Koncern IT og Statens IT samt Hjemrejsestyrelsen, finder Udlændingestyrelsen, at Salto-systemet overordnet set fortsat må anses for at fungere efter hensigten. Der har ikke været konstateret tekniske problemer med Salto-systemet, herunder genstart, nedbrud mv. i perioden 9.-11. marts 2020.

Der er således ikke tale om fejl eller lign. i Salto-systemet, som gør, at systemet er uegnet til brug efter hensigten. Henset til de faktiske omstændigheder i sagen, herunder det forhold, at fejlen sker samme dag, hvor vedkommende påbegynder at bruge systemet, er det nærliggende at konkludere, at årsagen til den ukorrekte registrering kan findes i udlændingens brug af systemet og i den tolkning af data, der efterfølgende foregik i Udlændingestyrelsen.

Som det fremgår af ovenstående, har hverken Koncern IT, Statens IT eller Udlændingestyrelsen ved teknisk gennemgang af Salto-løsningen for perioden 9.-11. marts 2020 fundet tegn på, at der har været nedbrud eller lignende i den respektive periode, der kan have påvirket Salto.

Da Hjemrejsestyrelsen har peget på, at en tilsvarende situation vil kunne opstå igen med den nuværende filtrering i Salto-loggen, hvis ikke filtreringen ændres, inden behandling af anmeldelsessager på baggrund af Salto-systemet genoptages, er Hjemrejsestyrelsen og Udlændingestyrelsen i dialog med henblik på at få ændret filtreringen af data, således at Salto-loggen fremadrettet i en lignende situation vil vise, at der er en fejlkobling og dermed behov for yderligere undersøgelse i forbindelse med behandling af anmeldelsessagerne. Det er ønskeligt, at oplysningerne i Salto-loggen fremadrettet i alle tilfælde vil vise, når der fremgår en fejlkobling af oplysningerne i rådata-filen. Sagsbehandlerne vil i forbindelse med behandlingen af en anmeldelsessag i så fald kunne se, at der vil være behov for yderligere undersøgelse i forbindelse med sagsbehandlingen.

Hjemrejsestyrelsen bemærkede i sit bidrag til Udlændingestyrelsen, at hvis oplysninger i rådata-filen fremadrettet skal gennemgås i hver enkelt anmeldelsessag, vil det være meget tidskrævende og kræve yderligere ressourcer til opgaveløsningen med behandling af anmeldelsessager, da alle registreringer vil fremgå af data, dvs. at der ikke er sket filtrering i forhold til mulig overtrædelse af opholdspligten. Hertil kommer, at selv ikke en gennemgang af oplysninger i rådata-filen i en sag som den konkrete vil give det fulde billede. Det fulde billede kan kun fås ved at rekvirere hændelses-loggen fra Udrejsecenter Kærshovedgård og Udrejsecenter Sjælsmark, hvilket endnu mere tydeliggør behovet for en korrekt set up i forhold til datafiltrering.

Det vurderes endvidere hensigtsmæssigt for fremadrettet at undgå sager af denne karakter at have særlig fokus på sager, hvor pligterne fremstår som overtrådt, og det kan konstateres, at der er tale om en "førstegangsbruger" af systemet, idet førstegangsbrugere, indtil de er blevet bekendte med systemet, vil kunne have brug for mere vejledning i brugen af systemet. I et sådant tilfælde vil Hjemrejsestyrelsen fremadrettet gennemgå rådata-filen for at undersøge, om der har været tale om en overtrædelse af opholdspligten. Samtidigt bør det overvejes at tage dialog med Kriminalforsorgen på Udrejsecenter Sjælsmark og Udrejse-

center Kærshovedgård med henblik på at sikre, at deres vejledning af udlændinge med pligter på de to respektive centre i brug af systemet endnu mere afspejler den opståede situation den 9. marts 2020, og at der føres endnu højere tilsyn med evt. manuelle registreringer, såfremt en udlænding med pålagt pligt retter henvendelse til Kriminalforsorgen grundet manglende/fejlslagen elektronisk registrering.

I forhold til den konkrete sag, er anmeldelsen trukket tilbage. Henset til oplysningerne fra hændelsesloggen fra Salto-systemet i Udrejsecenter Kærshovedgård for perioden 9-11. marts 2020, der viser, at den pågældende udlænding er kommet ind på centret igen på et tidspunkt den 9. marts 2020 inden kl. 19:15:36, fandt både Udlændingestyrelsen og Hjemrejsestyrelsen, at anmeldelsen skulle trækkes tilbage. Det kan på det foreliggende grundlag med fornøden sikkerhed siges, at udlændingen må anses for at have overholdt sine pligter i perioden 9.-11. marts 2020. Anmeldelsen blev trukket tilbage den 24. august 2020.

I forhold til sager, hvor der er anmeldt eller skal anmeldes i perioden til den 1. august 2020, og henset til at Salto-systemet har fungeret og fortsat fungerer efter hensigten, findes det rettest at meddele Justitsministeriet, at sagerne efter Udlændingestyrelsens vurdering kan indbringes for domstolene som hidtil.

En Qlikview-løsning vedrørende opholds- og underretningspligt forventes snart klar (forventeligt i løbet af september 2020).

Allerede når Qlikview-løsningen vedrørende opholds- og underretningspligt er klar (forventeligt i september 2020) til brug for sagsbehandlingen, vil Hjemrejsestyrelsen samlet anmelde for overtrædelse af pligter, der vedrører perioden fra medio juni 2020 til og med den 30. juli 2020. For så vidt angår anmeldelserne for overtrædelse af meldepligt vil disse blive foretaget på baggrund af det sagsstyringsark, som UCN brugte som grundlag for kontrol med meldepligten før den 1. august 2020.